

**ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN PERUSOPETUKSEN
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SEKÄ LOMA-AJAN
HOIDON TOIMINTASUUNNITELMA**

Sisällys

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET	3
TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	3
Toiminnan laajuus	3
Toimintaympäristöt	4
Henkilöstö	5
TOIMINNAN SISÄLTÖ	5
Hakumenettely	6
Osallistumis-/ kuukausimaksu	6
Irtisanominen	7
Kuljetus	7
YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU	7
Erityistä tukea saava lapsi aamu- ja iltapäivätoiminnassa	8
Toiminnasta tiedottaminen	9
TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	9

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Opetushallituksen määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda perusta hyvälle kasvulle. Lapselle tarjotaan turvallinen ympäristö, jossa hän voi aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan, joka tukee lapsen ikäkauden kehitystä.

Toiminnan tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä ja eettistä kasvua. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Lasta ohjataan ilmaisemaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä. Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Lähtökohtana on perusopetuksen arvopohja sekä koulun toimintaa ohjaavat kasvatukselliset periaatteet.

Toiminnalla lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain, ja että tukemiseen ja tarvittavan tuen järjestämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Perusteissa korostetaan leikin, luovan toiminnan ja myönteisten elämysten merkitystä koululaiselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapselle mahdollisuus sosiaaliseen vuorovaikutukseen, eettisiin kokemuksiin sekä liikkumiseen ja ulkoiluun. Tärkeitä ovat myös koululaisen oma toiminta, rentoutuminen ja lepo. Paikallinen järjestäjä määrittelee toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt.

TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

Toiminnan laajuus

Toiminta on tarkoitettu kaikille peruskoulun 1. – 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden luokka-asteiden erityistä tukea tarvitseville (tehty erityistä tukea koskeva päätös) oppilaille. Toimintaa tarjotaan oppilaille vähintään 570 tuntia oppilasta kohden lukuvuodessa.

Koskelan Setlementti ry on järjestänyt aamu- ja iltapäivätoimintaa Suolahden taajamassa ja Äänekosken keskusta-alueella. Äänekosken toimipisteessä on tarjolla myös aamutoimintaa. Äänekosken kaupunki maksaa toiminnan järjestämiseksi avustusta, jota Koskelan Setlementti hakee vuosittain.

Kaupungin viheralueiden kouluilla järjestetään iltapäivätoimintaa, mikäli ryhmä muodostuu (vähintään 5 lasta). Nämä toimintaa järjestävät koulut ovat Hietaman koulu,

Honkolan koulu, Konginkankaan koulu, Koiviston koulu ja Sumiaisten koulu. Koulunmäen yhtenäiskoululla on sekä erityistä tukea tarvitseville että vaikeimmin vammaisille oppilaille tarkoitettu ryhmä. Suolahden yhtenäiskoululla on erityistä tukea tarvitseville oppilaille ryhmä.

Äänekosken kaupunki ei lähtökohtaisesti järjestä aamupäivätoimintaa. Mikäli lapsi tarvitsee aamupäivätoimintaa, järjestetään se päiväkodissa tapahtuvana aamuhoitona. Aamuhoitoa järjestetään resurssien mukaan Konginkankaan, Sumiaisten sekä Suolahden Kelloseppä/Katvelan päiväkodeissa. Aamuhoito ei saa lisätä hoitajaresursseja. Päätöksen aamuhoitopaikasta tekee perhepalvelujohtaja yhteistyössä päiväkodinjohtajan kanssa. Aamuhoidosta peritään aamu- ja iltapäivätoiminnan mukainen maksu.

Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskoulujen erityislasten iltapäivätoimintaryhmissä olevien lasten kohdalla aamupäivätoiminta järjestetään em. yksiköissä siten, että edellytyksenä on erityisen tuen päätös. Aamupäivätoimintaan osallistuminen ratkaistaan tapauskohtaisesti. Aamupäivätoiminnasta peritään aamu- ja iltapäivätoiminnan mukainen maksu.

Iltapäivätoimintaa järjestetään oppilaan koulupäivän päättymisestä kello 16.30 saakka koulun lukuvuoden ajan joka koulupäivä, lukuun ottamatta lauantaiyöpäiviä.

Kaupungin toiminta perustuu siihen, että koulun koulunkäynninohjaaja toimii osan työajastaan iltapäivätoiminnassa. Koskelan Setlementti ry:n toiminta perustuu omaan toimintasuunnitelmaan, joka pohjautuu Äänekosken kaupungin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä loma-ajan hoidon toimintasuunnitelmaan.

Toimintaympäristöt

Jokaisessa toimintapisteessä on ryhmien toimintaan soveltuvia ja turvallisia tiloja materiaalien ja tarvikkeiden säilytystiloinen. Toimintapisteet sijaitsevat kouluilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. Lisäksi kouluilla toimivilla ryhmillä on mahdollisuus käyttää toiminnassaan koulujen salitiloja, piha-alueita, luokkahuoneita ym. tiloja.

Toiminnan järjestäjä vastaa toimintaan osoittamiensa tilojen turvallisuudesta ja on velvollinen puuttumaan mahdollisiin epäkohtiin. Toimintapaikoissa tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Koulun yhteydessä sijaitsevista toimipisteistä aamu- ja iltapäivätoiminnan turvallisuus- ja pelastussuunnitelma tulee olla osana koulun turvallisuussuunnitelmaa.

Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa suositeltavana ryhmäkokona voidaan pitää 13 oppilaan ryhmää yhtä ohjaajaa kohden (vrt. varhaiskasvatus). Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tuen tarpeen vuoksi voi ryhmäkokoa ohjaajaa kohden olla pienempi. Jokaisessa toimipisteessä tulee olla koulutettu ohjaaja. Hänen työparinaan voi olla koulutamaton henkilö esimerkiksi oppisopimuskoulutuksessa tai työmarkkinatuella palkattu henkilö.

Äänekosken kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorina toimii opetus- ja kasvatusjohtajan päättämä henkilö. Hän toimii yhteistyössä opetus- ja kasvatusjohtajan kanssa sekä osallistuu Keski-Suomen verkoston tapaamisiin tuoden tietoa verkostossa käsitellyistä asioista ohjaajille. Koordinaattori järjestää ohjaajille yhteisiä koontumisia, joissa käsitellään toimintaan liittyviä asioita ja toteutetaan yhteissuunnittelua. Toimipisteiden sisäisen suunnittelun hoitaa toimipisteen ohjaaja. Koska kaikki muut paitsi Koskelan Setlementti ry:n järjestämän toiminnan toimipisteet ovat kouluilla ja ohjaajat toimivat kouluilla koulunkäynninohjaajina, heidän päivittäisohjaamisestaan vastaavat koulujen rehtorit.

Toiminnan järjestäjä vastaa henkilöstön hankinnasta ja palkkauksesta ja huolehtii työnantajavelvoitteista, perehdytyksestä sekä henkilöstönsä rikosrekisteriotteiden tarkastamisesta. Henkilöstön tulee olla alalle soveltuvaa ja sen vaihtuvuus mahdollisimman vähäistä. Kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat ovat vakuutettuja työnantajan toimesta.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsen vapaa-aikaa. Toimintaa suunniteltaessa ja sääntöjä laadittaessa kuullaan lasta ja hänen toiveensa sekä yksilölliset tarpeensa otetaan huomioon. Toimipisteiden ohjaajille pyritään järjestämään yhteissuunnitteluaikaa lukuvuosittain. Kullakin toimipisteellä tulee olla oma, vuosittain päivitettävä toimintasuunnitelmansa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma tulee myös löytyä osana koulujen vuosisuunnitelmia. Ryhmän toimintasuunnitelmassa ja lukujärjestyksessä kiinnitetään erityistä huomiota toiminnan turvallisuuteen sekä mielekkään tekemisen tarjoamiseen. Näin saamme tarjota lapselle tärkeitä onnistumisen elämyksiä.

Ohjatun toiminnan ohella annetaan lapselle mahdollisuus omaan leikkiin, lepoon ja läksyjen tekoon ohjastusti tai itsenäisesti. Ulkoiluun tulee olla mahdollisuus päivittäin. Liikunta voi olla sisällä tai ulkona tapahtuvaa ohjattua tai vapaata. Kussakin toimipisteessä ohjaajan omat erityisosaamiset ja kiinnostuksenkohteet muovaavat toiminnan luonnetta. Toimintaan osallistuville lapsille tarjotaan joka päivä välipala. Välipalan ei ole tarkoitus korvata illallista, jonka lapsi syö kotonaan. Se on kevyt välipala varsinaista ruokaa odottavalle lapselle.

Toimintaa suunniteltaessa tulee muistaa oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja keskinäisen kunnioituksen periaatteet, aikuisen rooli rajojen asettajana sekä tapa- ja ympäristökasvatuksen näkökulmat. Lapsen hyvinvointia uhkaaviin asioihin puututaan ja tarvittaessa lapsi ohjataan tukitoimenpiteiden piiriin. Sisällöt suunnitellaan siten, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, esteettisiä kokemuksia, vireyttä edistävää liikkumista ja ulkoilua sekä mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rentoutumiseen ja koulutyöhön liittyvien tehtävien tekemiseen. Ohjaajan on mahdollistettava lapsen pääsy erilaisiin erityis- tai tukiovetustilanteisiin aamu- tai iltapäivätoiminnan aikana. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle ominaista on vapaaehtoisuus.

Hakumenettely

Haku Äänekosken kaupungin aamu- ja iltapäivätoimintaan tapahtuu pääsääntöisesti sähköisesti Wilman välityksellä. Hakuaika on kaikkiin toimipisteisiin samaan aikaan ja siitä ilmoitetaan erillisellä lehti-ilmoituksella sekä kaupungin nettisivuilla.

Huoltajat voivat hakea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikkaa myös lukuvuoden aikana äkkinäisen tarpeen ilmettyä.

Päätöksen aamu- ja iltapäivätoimintaan hyväksymisestä tekee opetus- ja kasvatusjohtaja. Ryhmät aloittavat toimintansa eri kouluilla, mikäli hakijoita on riittävästi. Koskelan Settlementti ry hoitaa oman tiedottamisensa ja valintaperusteensa kaupungin kanssa sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Osallistumis-/ kuukausimaksu

Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistumis-/ kuukausimaksu sisältää välipalan, ohjauksen, tapaturmavakuutuksen ja tarvittavat askartelu- ym. materiaalit. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja.

Kuukausimaksut 1.8.2020 alkaen ovat:

Osallistumispäivät	Maksu € / kk
3 tuntia / päivä	80
4 tuntia / päivä	100
yli 4 tuntia / päivä	140
Aamuhoito (päiväkodissa)	40

Huoltajan on mahdollista hakea maksun alentamista ja poistamista sosiaalitoimiston lausunnon perusteella. Hakemus toimitetaan sosiaalitoimistoon. Päätöksen maksun alentamisesta tai poistamisesta tekee opetus- ja kasvatusjohtaja.

Sisaralennus on 50 % niiden perheiden kohdalla, joilla toimintaan osallistuu useampi kuin yksi lapsi.

Laskutus tapahtuu kalenterikuukausittain jälkikäteen ja perustuu perheen hakemuksessa ilmoitettuun toimintatarpeeseen.

Huoltaja ilmoittaa 1-2 viikkoa aiemmin toimipisteeseen päivämäärät, jolloin lapsi osallistuu toimintaan. Näin ohjaaja pystyy tilaamaan riittävästi välipaloja.

Koskelan Setlementti ry järjestää toimintaa sekä aamu- että iltapäivisin ja määrittää omat maksunsa vuosittain.

Poissaolojen huomioiminen maksuissa:

- Jos lapsi on sairauden takia pois 11 päivää kuukaudessa tai yli sen, peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on sairauden takia pois koko kuukauden, ei peritä maksua lainkaan.
- Jos lapsi on muusta syystä pois koko kuukauden, peritään puolet maksusta.

Irtisanominen

Huoltajan tulee tehdä kirjallinen irtisanominen, jos lapsi lopettaa täysin aamu- tai iltapäivätoiminnan. Irtisanomisaika on 2 kuukautta. Tulostettava irtisanomis- ja muutoslomake löytyy kaupungin nettisivuilta. Lomake toimitetaan opetustoimistoon

Kuljetus

Vanhemmat hoitavat oppilaan kuljetuksen. Jos oppilaalle on myönnetty kuljetusetuus ja hän mahtuu olemassa olevaan oppilaskuljetukseen, hän voi käyttää tätä oppilaskuljetusta. Mikäli autossa ei ole tilaa iltapäivätoiminnassa olevalle oppilaalle, kunta ei ole velvollinen järjestämään erillistä kuljetusta.

Vaikeimmin vammaisilla lapsilla on kunnan päätöksen mukainen kuljetusetuus iltapäivätoiminnasta kotiin. Lapsella ei ole automaattisesti saattajaa kuljetuksessa. Saattajan välttämättömyys määritellään yksilökohtaisesti. Saattajan välttämättömyydestä päätetään yhteistyössä vammaispalveluiden kanssa. Kuljetusten järjestämisessä sovelletaan Äänekosken kaupungin oppilaskuljetusoppaan määrittelyjä.

YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU

Lasta koskevista asioista ollaan aina ensisijaisesti yhteydessä vanhempiin. Yhteistyön välineitä ovat esimerkiksi Wilma, vanhempainillat, henkilökohtaiset tapaamiset, reissuvihko, puhelin, tiedotteet sekä kirjalliset ja suulliset palautteet. Kaikista toimintaan vaikuttavista poikkeuksista tulee vanhempien ilmoittaa ohjaajalle ja ohjaajien lasten

vanhemmille. Kodit ovat ehdottomasti tärkein yhteistyökumppani koulun ohella. Yhteisistä kasvatulinjoista tulee käydä vuoropuhelua vanhempien kanssa. Vuorovaikutuksen tulee olla vastavuoroista ja mahdollisiin ristiriitoihin etsitään ratkaisua nopeasti ja tehokkaasti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien omissa toimintasuunnitelmissa otetaan huomioon koulujen opetussuunnitelmat. Toiminnan tulee aina tukea koulun ja kodin kasvatustyötä. Koulunkäynninohjaajat työskentelevät myös muissa tehtävissä koululla, joka osaltaan tukee koulun ja aamu-/iltapäivätoiminnan yhteistyötä. Tarvittaessa ohjaajat osallistuvat koulujen oppilashuoltoryhmien toimintaan. Muita yhteistyökumppaneita voivat olla mm. paikalliset urheiluseurat, 4H-toiminta, MLL, isovanhemmat tai kerhotoiminnat ohjaajan omien kiinnostuksen kohteiden ja paikkakunnan harrastustarjonnan mukaan.

Erityistä tukea saava lapsi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja aamu- / iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin keskusteluihin huoltajien kanssa. Huoltajan ja koulun henkilökunnan kanssa sovitaan, miten erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Tiedot erityisen tuen antamisesta voidaan luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle vanhempien antamalla yksilöidyllä tiedonsiirtoluvulla. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat kuitenkin luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja.

Erityistä tukea saava lapsi hakee aamu- ja iltapäivätoimintapaikkaa kuten muutkin.

Perheet järjestävät lähtökohtaisesti loma-ajan hoidon. Lapsella on oikeus lomaan.

Äänekosken kaupunki järjestää erityistä tukea saaville sekä vaikeimmin vammaisille lapsille kesäajan ja muiden loma-aikojen hoitoa seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Hoitoa järjestetään ainoastaan siinä tapauksessa, että huoltaja työskentelee tai opiskelee. Huoltajan täytyy toimittaa todistus työnantajalta työssäolosta tai todistus opiskelusta.
- Kesäajan hoitoa haetaan sähköisesti vuosittain toukokuun ensimmäisen täyden viikon loppuun mennessä.
- Päätöksen loma-ajan hoidosta tekee opetus- ja kasvatusjohtaja.

- Kesäajan hoitoa järjestetään koulun päättymisestä koulun alkuun arkisin klo 7.00 – 16.30. Kesäajan hoidossa pidetään sulkuaika heinäkuun alusta kolme kokonaista viikkoa.
- Loma-ajan hoitoon ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetusta. Kuljetuksen välttämättömyys arvioidaan yksilökohtaisesti. Kuljetusta tulee hakea.
- Loma-ajan hoidosta peritään toimintamaksuna 10 €/pv. Kehitysvammaisen erityishuoltona järjestettävä lomien aikainen hoito on maksutonta.

Huoltajia laskutetaan toiminnasta toukokuussa päätöksen perustuen. Maksu on maksettava ennen loma-ajan hoidon aloittamista. Maksettua maksua ei palauteta, mikäli huoltaja peruu osallistumisen loma-ajan hoitoon.

- Koulujen muuna loma-aikana järjestettävä hoito ratkaistaan yksilökohtaisesti. Joulun aikana hoidossa on vähintään viikon kestävä sulkuaika. Hoitoa järjestetään ainoastaan siinä tapauksessa, että huoltaja työskentelee tai opiskelee. Huoltajan täytyy toimittaa todistus työnantajalta työssäolosta tai todistus opiskelusta.

Toiminnasta tiedottaminen

Toiminnan järjestäjä voi tiedottaa omasta toiminnastaan toimintaryhmien kautta. Jokainen ohjaaja hoitaa oman ryhmänsä tiedottamisen koteihin, niin toiminnan alkessa syksyllä kuin kaikki mahdolliset muutokset toiminnassa toimintakauden aikana. Jokaisella ryhmällä on omat aikataulunsa ja lukujärjestyksensä, joten yhteinen tiedottaminen onnistunee vain muutamissa perusasioissa. Tiedottamisen välineenä hyödynnetään mahdollisimman paljon Wilmaa.

TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Lain mukaan kunnan tulee arvioida järjestämäänsä tai hankkimaansa toimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointi sisältää lasten ja vanhempien mielipiteen lisäksi myös ohjaajan näkökannan toiminnan onnistumisesta ja mahdollisista epäkohdista.

Äänekoskella toimintaa arvioidaan sekä koko kaupungin laajuisesti että toimipisteittäin. Kaupunki osallistuu opetushallituksen organisoimaan Koululaisten aamu- ja ilta-päivätoiminnan laadun arviointiin. Sen lisäksi toimipisteissä toteutetaan arviointia esim. lapsille ja heidän huoltajilleen suunnatun asiakaskyselyn kautta. Saatua palautetta hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Tarvittaessa ryhmien toimintaa muutetaan jo keväällä, mutta pääsääntöisesti vuosittainen seuranta ja arviointi vaikuttavat seuraavan vuoden toimintaan.

Koululaisten osallistumista seurataan läsnäololistoilla jokaisessa toimipisteessä.
Tiedot toimitetaan edelleen kaupungin osoittamalle henkilölle, joka suorittaa laskutuksen koteihin.